

Kódex pravidiel a postupov pre interakcie medzi odvetvím
dojčenskej výživy, zdravotníckymi pracovníkmi a ďalšími
subjektami

prijatý v Slovenskej republike 1. augusta 2024

OBSAH

Contents

OBSAH.....	1
DEFINÍCIE A SKRATKY	2
PREAMBULA.....	4
ROZSAH PÔSOBNOSTI.....	5
PROPAGÁCIA VÝROBKOV VO VZŤAHU K ZDRAVOTNICKÝM PRACOVNÍKOM.....	6
3.1 Prijateľnosť propagácie	6
3.2 Propagácia a jej faktické podloženie	6
3.3 Propagačné materiály.....	6
POHOSTENIE, DARY A GRANTY.....	7
4.1 Zákaz darov	7
4.2 Vecné dary a peňažné granty	7
INTERAKCIA SO ZDRAVOTNÍCKYMI PRACOVNÍKMI TÝKAJÚCA SA ČINNOSTÍ V OBLASTI CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA	8
5.1 Celoživotné vzdelávanie v oblasti špecializovanej výživy a zdravotnej starostlivosti.....	8
5.2 Prehľad kategórií činností v oblasti vzdelávania v zdravotníctve a celoživotného vzdelávania	9
5.3 Kategória 1: Ďalšie vzdelávanie v zdravotníctve.....	9
5.4 Kategória 2: Celoživotné vzdelávanie zabezpečené prostredníctvom spolupráce alebo partnerstva	9
INTERAKCIA SO ZDRAVOTNÍCKYMI PRACOVNÍKMI TÝKAJÚCA SA ČINNOSTÍ V OBLASTI CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA (POKRAČOVANIE).....	10
5.5 Kategória 3: Celoživotné vzdelávanie organizované súkromným sektorom	10
5.6 Vzdelávacie materiály pre zdravotníckych pracovníkov.....	10
5.7 Produkty k odbornému hodnoteniu v oblasti počiatočnej dojčenskej výživy a potravín na osobitné lekárske účely určené pro dojčatá	10
5.8 Dodávky počiatočnej dojčenskej výživy do zdravotníckych zariadení.....	11
INÉ ZMLUVNÉ SLUŽBY.....	12
PRAVIDLÁ PRE INFLUENCER MARKETING.....	12
Etické pravidlá a postupy influencerov v rámci spolupráce	12
Postupy a pravidlá pre objednávateľa v rámci spolupráce s influencermi.....	13
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	13

DEFINÍCIE A SKRATKY

Signatármi kódexu sa rozumie skupina výrobcov a distribútorov produktov uvedená na webovej stránke Slovenského združenia pre značkové výrobky (SZZV) v časti venovanej Kódexu (www.szzv.sk) .

Výrobcami sa rozumejú výrobcovia produktov alebo spoločnosti, ktoré sú členmi SZZV, ako aj spoločnosti, ktoré prostredníctvom oficiálneho vyhlásenia prejavili záujem rešpektovať Kódex.

Distribútor je fyzická či právnická osoba, podieľajúca sa na kolobehu produktov. Vo väčšine prípadov sa jedná o veľkoobchodníka, ktorý nakupuje produkty priamo od výrobcov, s ktorými má uzavretú zmluvu a následne ho predáva lokálnym koncovým predajcom. S tými dohromady vytvára tzv. „distribučnú sieť.“

Zdravotníckym zariadením je prevádzkový útvar zriadený na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (definícia podľa § 7 odst. 1 zákona o č. 578/2004 Zb., o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov) okrem lekární či iných zavedených predajných miest.

Zdravotníckym odborníkom sa rozumie ktorýkoľvek príslušník lekárskej, stomatologickej, farmaceutickej, pôrodnickej, dietetickej, nutričnej a ošetrovateľskej profesie alebo študent takej profesie alebo akákoľvek iná osoba, ktorá môže predpisovať, nakupovať, dodávať, odporúčať alebo podávať nutričný alebo liečivý prípravok.

Zdravotníckou organizáciou sa rozumie akákoľvek právnická osoba/subjekt i), ktorá(ý) je zdravotníckym, lekárskeým alebo vedeckým združením alebo organizáciou (bez ohľadu na právnu alebo organizačnú formu), napríklad nemocnica, klinika, nadácia, univerzita alebo iná vzdelávacia inštitúcia alebo učená spoločnosť, ktorá má adresu výkonu činnosti, miesto zápisu do obchodného registra alebo primárne miesto pôsobenia v Európe, alebo ii) prostredníctvom ktorej/ktorého poskytuje služby jeden alebo viac zdravotníckych pracovníkov.

Etiketou sa rozumie akýkoľvek štítok, značka, označenie, obrazový alebo iný popisný materiál, písaný, tlačený, nanosený pomocou šablóny, vyznačený, vyrazený alebo vytlačený na obale výživy alebo nádobe obsahujúcej výživu alebo k nim pripojený.

Dojčatom sa rozumie osoba vo veku 0 až 12 mesiacov.

Produktmi sa rozumejú tieto výrobky:

- **Počiatočná dojčenská výživa**, ktorou sa rozumejú potraviny, ktoré sú určené pre dojčatá počas prvých šiestich mesiacov života a zodpovedajú samy osebe výživovým požiadavkám týchto dojčiat až do doby zavedenia vhodných príkrmov.
- **Pokračovacia dojčenská výživa**, ktorou sa rozumejú potraviny, ktoré sú určené pre dojčatá od ukončeného šiesteho mesiaca po zavedení vhodných príkrmov a vytvárajú základný tekutý podiel postupne sa rozširujúcej zmiešanej stravy týchto dojčiat.
- **Potraviny na osobitné lekárske účely určené pre dojčatá**, ktorými sa rozumejú potraviny, ktoré sú špeciálnym spôsobom spracované alebo majú špeciálne zloženie a sú určené pre riadenú diétnu výživu dojčiat na použitie pod lekárskeým dohľadom. Sú určené ako jediná alebo čiastočná výživa pacientov s obmedzenou, zníženou alebo narušenou schopnosťou prijímať, tráviť, vstrebávať, metabolizovať alebo vylučovať obvyklé potraviny, alebo určité živiny v nich obsiahnuté, či ich metabolity, alebo pacientov s inými lekárskeými stanovenými požiadavkami na výživu, ktorých riadenú diétnu výživu nemožno dosiahnuť iba zmenou normálnej stravy.

Vzorkom produktu sa rozumie malé množstvo produktu (jedná sa o počiatočnú dojčenskú výživu a potraviny na osobitné lekárske účely) poskytnuté zdarma zdravotníckym pracovníkom, aby sa mohli lepšie oboznámiť s produktom, pričom, ak je to relevantné najmä v prípade potravín na osobitné lekárske účely určených pre dojčatá, vyhodnotiť toleranciu, prijateľnosť a klinickú odozvu z hľadiska pacienta.

Ďalším vzdelávaním v zdravotníctve (Continuous Medical Education) sa rozumejú certifikované vzdelávacie programy, ktoré slúžia na udržanie profesijnej certifikácie zdravotníckych pracovníkov.

Celoživotným vzdelávaním v odbore špecializovanej výživy a zdravotnej starostlivosti sa rozumie akcie, aktivity a iniciatívy (napr. sympózia), ktoré sú zamerané na upevnenie, aktualizáciu alebo rozšírenie lekárskejších a vedeckých znalostí a kompetencií zdravotníckych pracovníkov, s cieľom zlepšiť zdravotné výsledky dojčiat. Ak je to relevantné, a najmä v prípade potravín na osobitné lekárske účely určených pre dojčatá, zahŕňajú tieto činnosti aj témy, ako je príslušný zdravotný stav a bezpečnosť, vhodnosť a účinnosť produktu pri danom zdravotnom stave, ako aj hodnotenie tolerancie, prijateľnosti a klinickej odozvy z hľadiska pacientov.

- Ďalšie vzdelávanie v zdravotníctve je jednou z troch kategórií (kategória 1) celoživotného vzdelávania v odbore špecializovanej výživy a zdravotnej starostlivosti. Ďalšie vzdelávanie v zdravotníctve je obvykle organizované pod vedením a dohľadom akreditovaných poskytovateľov, ako sú odborné spoločnosti, zdravotnícke organizácie, poskytovatelia vzdelávania alebo iné nezávislé zainteresované strany.
- Celoživotné vzdelávanie prostredníctvom spolupráce alebo partnerstva je jednou z troch kategórií (kategória 2) celoživotného vzdelávania v odbore špecializovanej výživy a zdravotnej starostlivosti. Spolupráca alebo partnerstvo existujú medzi signatármi kódexu a nezávislými poskytovateľmi, a to pod vedením odborných spoločností, zdravotníckych organizácií, poskytovateľov vzdelávania alebo iných nezávislých zainteresovaných strán.
- Celoživotné vzdelávanie zabezpečované súkromným sektorom je jednou z troch kategórií (kategória 3) celoživotného vzdelávania v odbore špecializovanej výživy a zdravotnej starostlivosti. Môže sa zaoberať otázkami ľudského zdravia a špecifickými vzdelávacími potrebami súvisiacimi s konkrétnym ochorením. Tieto činnosti môžu zahŕňať zdravotníckych pracovníkov, vedecké výbory a/alebo nezávislé vedecké a profesijné organizácie. Individuálnu a všeobecnú zodpovednosť a financovanie naďalej nesú organizátori týchto aktivít.

Propagáciou sa rozumie šírenie užitočných informácií týkajúcich sa produktov a značiek medzi zdravotníckymi pracovníkmi. Tieto informácie môžu zahŕňať napríklad vlastnosti produktov a značiek, ich zamýšľané použitie a podmienky použitia, zdravotné tvrdenia a zdravotné prínosy. V prípade potravín na osobitné lekárske účely určených pre dojčatá sú zahrnuté aj informácie faktickej a vedeckej povahy týkajúce sa produktov a určené zdravotníckym pracovníkom v súlade s ustanoveniami článku 8 delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/128.

Propagačnými materiálmi sa rozumie všetky materiály, písomné, ústne alebo vizuálne, určené na podporu propagácie produktov a/alebo značiek.

Vzdelávacími a/alebo informačnými materiálmi sa rozumie všetky materiály, písomné, ústne alebo vizuálne, ktoré obsahujú informácie určené výhradne zdravotníckym pracovníkom, ktorých cieľom je poskytnúť týmto pracovníkom nové znalosti alebo zručnosti alebo upevniť či zlepšiť ich znalosti alebo zručnosti v oblasti výživy, zdravotnej starostlivosti, rastu alebo vývoja dojčiat, ako aj riešenie určitých zdravotných stavov týkajúcich sa výživy alebo súvisiacich s výživou. Tieto materiály sa používajú na medzinárodných a národných kongresoch/sympóziách a v zdravotníckych zariadeniach.

Výskumné činnosti znamenajú akýkoľvek laboratórny výskum, klinické štúdie, zdravotno-ekonomické štúdie, prieskumy trhu a prieskumy týkajúce sa produktov.

Objednávateľom influencer marketingu je podnikateľský subjekt, väčšinou mediálna alebo reklamná agentúra, ktorá komunikuje s influencerom v mene zadávateľa a je priamym objednávateľom reklamy. Objednávateľom môže byť i zadávateľ, pokiaľ je sám priamym objednávateľom platenej spolupráce s influencerom.

PREAMBULA

Tieto pravidlá boli prijaté v súlade s pravidlami SNE Kódexu správnej praxe, na základe odporúčaní SNE národným združeniam.

Specialised Nutrition Europe (SNE) je profesionálne združenie zastupujúce záujmy odvetvia špeciálnej výživy v celej Európskej únii. Členmi SNE sú národné združenia devätnástich európskych krajín, ktoré zahŕňajú spoločnosti vyrábajúce individuálne diétne riešenia pre populácie s veľmi špecifickými nutričnými potrebami. Jedná sa o dojčatá a malé deti, pacientov pod lekárskej dohľadom, športovcov, konzumentov s nadváhou a obezitou a osoby trpiace celiakiou.

- 1.1 Signatári kódexu dôrazne podporujú snahu zabezpečiť, aby každé dieťa malo prístup k optimálnej výžive a takú výživu dostávalo. Hoci materské mlieko je v ranom veku najlepším zdrojom výživy, existujú určité situácie, keď dojčenie nie je možné alebo sa pre neho rodičia nerozhodnú. Signatári kódexu uznávajú dôležitosť Medzinárodného kódexu marketingu náhrad materského mlieka, ktorý vydala Svetová zdravotnícka organizácia v roku 1981 (ďalej len „kódex WHO“) a rešpektujú jeho cieľ a zásady. Stanoveným cieľom kódexu WHO je prispievať k poskytovaniu bezpečnej a primeranej výživy dojčatám, a to ochranou a podporou dojčenia a zaistením správneho používania náhrad materského mlieka, ak sú potrebné, na základe primeraných informácií a prostredníctvom vhodného marketingu a distribúcie.
- 1.2 Na základe sústavného procesu výskumu a vývoja sa signatári kódexu snažia inovovať bezpečné, nutrične hodnotné a vedecky vyspelé potraviny, ktoré vyhovujú osobitným potrebám dojčiat. Signatári tiež vyvíjajú produkty so zvláštnym zložením, ktoré majú riešiť špecifické nutričné požiadavky a pomáhajú zlepšiť liečbu, mieru prežitia a dlhodobé výsledky predčasne narodených detí a dojčiat, ktoré trpia určitými ochoreniami, poruchami alebo zdravotnými ťažkosťami.
- 1.3 Signatári kódexu sa zaväzujú náležite komunikovať so zdravotníckymi pracovníkmi na tému produktov určených dojčatám v SR, a to priamo alebo prostredníctvom pridružených zdravotníckych organizácií. Zodpovedajúca komunikácia umožňuje zdravotníckym pracovníkom získať presné, vedecky podložené informácie o najnovších inováciách, zloženiach a produktoch, vďaka ktorým môžu zdravotnícki pracovníci podporovať ošetrovajúce osoby pri výbere vhodnej výživy pre zdravé dojčatá a pre dojčatá trpiace ochorením, poruchou alebo zdravotnými ťažkosťami a robiť tak spôsobom, ktorý chráni dojčenie.
- 1.4 Prijatím tohto kódexu sa signatári kódexu snažia presadzovať etické a spravodlivé obchodné praktiky, ktoré:
 - sú jasné, jednoznačné a transparentné,
 - pomáhajú zlepšiť výživu a dlhodobé zdravie dojčiat,
 - podporujú osvedčené postupy všetkých výrobcov a ďalších strán s obchodným záujmom, ktorí sú zapojení do procesu dodávania počiatočnej dojčenskej výživy, pokračovacej dojčenskej výživy a potravín na osobitné lekárske účely určených pre dojčatá spotrebiteľom a pacientom.
- 1.5 Počiatočná dojčenská výživa, pokračovacia dojčenská výživa a potraviny na osobitné lekárske účely určené pre dojčatá predstavujú samostatné kategórie produktov, z ktorých každá podlieha inému regulačnému a právnomu rámcu. Konkrétne potraviny na osobitné lekárske účely určené pre dojčatá sú špeciálne vytvorené pre diétny režim v prípade určitých ochorení, porúch alebo zdravotných ťažkostí. Tento kódex uznáva rozdiely medzi vyššie uvedenými kategóriami.
- 1.6 V záujme spotrebiteľov a pacientov by zdravotnícki pracovníci mali mať prístup k odborným znalostiam, ktoré signatári kódexu pri vývoji špecializovaných potravín pre dojčatá, aby sa zabezpečilo vhodné používanie týchto produktov a pokiaľ ide o potraviny na osobitné lekárske účely určené pre dojčatá, aby boli zdravotnícki pracovníci schopní riadne posúdiť vhodnosť produktov na ich zamýšľané použitie a vykonávať náležitý lekársky dohľad nad používaním produktov.

ROZSAH PÔSOBNOSTI

- 2.1 Tento kódex správnej praxe stanovuje osvedčené postupy pre signatárov kódexu. Zahŕňa všetky interakcie vymenované v tomto kódexe, organizované alebo sponzorované v krajinách signatárov kódexu a určené zdravotníckym pracovníkom, zdravotníckymi organizáciami alebo zdravotníckymi zariadeniami, ktoré sa týkajú týchto produktov:
- 1) počiatočnej dojčenskej výživy
 - 2) pokračovacej dojčenskej výživy
 - 3) potravín na osobitné lekárske účely určených pro dojčatá
- 2.2 Ak je to uvedené, niektoré časti tohto kódexu sa vzťahujú iba na počiatočnú dojčenskú výživu a pokračovaciú dojčenskú výživu. Ustanovenia tohto kódexu rokovania nebráni signatárom kódexu poskytovať príslušné informácie o produktoch zdravotným pracovníkom, aby bolo zabezpečené vhodné používanie produktov a pokiaľ ide o potraviny na osobitné lekárske účely určené pre dojčatá, zodpovedajúci lekársky dohľad. Ustanovenia tohto kódexu chovania ďalej nebránia zdravotným pracovníkom posudzovať v spolupráci so signatármi kódexu bezpečnosť, efektívnosť a vhodnosť produktov pre ich zamýšľané použitie.
- 2.3 Signatári kódexu dodržiavajú platné právne a správne predpisy krajín, kde podnikajú.
- 2.4 V prípade rozporu medzi akýmkoľvek platnými právnymi a správny predpismi a týmto kódexom majú prednosť právne a správne predpisy.
- 2.5 Signatári kódexu podporujú hospodársku súťaž a dodržiavanie právnych a správnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže medzi výrobcami, ktorí vyrábajú špecializovanú výživu pre dojčatá. Kódex nie je určený na riešenie alebo úpravu obchodných podmienok týkajúcich sa ceny, predaja a distribúcie produktov a služieb výrobcov špecializovaných výživových produktov, ktoré musia byť vždy v súlade s platnými právnymi a správny predpismi.
-

PROPAGÁCIA VÝROBKOV VO VZŤAHU K ZDRAVOTNICKÝM PRACOVNÍKOM

Signatári kódexu môžu produkty propagovať tak, že budú zdravotníckym pracovníkom poskytovať relevantné informácie, ktoré im pomôžu pri rozhodovaní. Materiály a informácie musia zodpovedať miestnym požiadavkám v každej krajine, v ktorej sú používané alebo šírené.

3.1 Prijateľnosť propagácie

Signatári kódexu musia sústavne dodržiavať vysoké etické štandardy. Propagácia:

- a. nediskredituje odvetvia alebo nepodryva dôveru v toto odvetvie;
- b. uznáva špeciálnu povahu produktov a odborný status cieľovej skupiny a
- c. neodradzuje od dojčenia alebo podávania materského mlieka dojčatám.

3.2 Propagácia a jej faktické podloženie

- a. Propagácia je presná, vedecky podložená, vyvážená, spravodlivá, objektívna a dostatočne úplná, aby si zdravotnícki pracovníci mohli vytvoriť vlastný názor na hodnotu príslušných produktov. Neuvádza do omylu skreslením, preháňaním, neprímeraným zdôraznením, opomenutím, ani inak.
- b. Propagácia je transparentná a nie je skrytá.
- c. Propagácia je fakticky podložená, pričom takéto odôvodnenie je okamžite poskytnuté v reakcii na primerané požiadavky zdravotníckych pracovníkov. Tvrdenia sú založené na dostupných lekárskejších alebo vedeckých dôkazoch a tieto dôkazy odrážajú.
- d. Ak propagácia odkazuje na publikované štúdie, sú uvedené jasné odkazy.
- e. Akékoľvek porovnanie rôznych produktov je založené na relevantných a porovnateľných aspektoch produktov a nie je zavádzajúce alebo znevažujúce.
- f. Propagácia je v súlade s informáciami a odporúčaniami pre užívateľov na etikete a obale produktov.

3.3 Propagačné materiály

- a. Propagačné materiály súvisiace s produktmi jasne uvádzajú spoločnosť alebo organizáciu, ktorá si materiály objednala.
- b. Citácie z lekárskej a vedeckej literatúry, od zdravotníckych pracovníkov, ako aj citácie z osobnej komunikácie, ktoré sú obsiahnuté v propagačnom materiáli, sú verne reprodukované a je uvedený presný zdroj/e.
- c. Každý písomný propagačný materiál určený zdravotníckym pracovníkom obsahuje: 1) dátum, kedy bol vytvorený alebo naposledy revidovaný; 2) vyhlásenie, že materiál je určený iba zdravotníckym pracovníkom a 3) všetky ďalšie informácie potrebné na identifikáciu produktu a jeho zamýšľaného použitia – napríklad cieľovú skupinu v prípade potravín na osobitné lekárske účely určených pre dojčatá.
- d. Všetky obrazové informácie vrátane grafov, ilustrácií, fotografií a tabuliek prevzatých z publikovaných štúdií obsiahnutých v propagačnom materiáli: a) jasne uvádzajú presný zdroj/e umeleckého diela; b) sú verne reprodukované, s výnimkou prípadov, keď je vyžadovaná úprava alebo zmena, v takom prípade je jasne uvedené, že umelecké dielo bolo upravené a/alebo pozmenené.

POHOSTENIE, DARY A GRANTY

4.1 Zákaz darov

- a. Zdravotníckym pracovníkom ani ich rodinám nie je ponúknutý žiadny dar, vecný benefit ani peňažná výhoda ako stimul v súvislosti s dodávkou, odporúčaním, používaním alebo predajom produktov alebo za účelom propagácie produktov.
- b. Zdravotnícki pracovníci môžu dostať predmety súvisiace s praxou, ako sú perá alebo poznámkové bloky a tieto predmety majú minimálnu hodnotu, ktorú nemožno v miestnom kontexte považovať za stimul.
- c. Pokiaľ to platné právne a správne predpisy dovoľujú, možno občas pri príležitosti významných národných, kultúrnych alebo náboženských udalostí poskytnúť nenákladný dar nesúvisiaci s praxou zdravotníckeho pracovníka.

4.2 Vecné dary a peňažné granty

- a. Vecné dary v podobe produktov a finančné granty možno poskytnúť zdravotníckym pracovníkom, zdravotníckym organizáciám, vzdelávacím alebo výskumným inštitúciám na podporu skutočne nezávislého výskumu, pokroku vo vede a vzdelávaní vo vzťahu k výžive dojčiat, najmä k produktom, a tiež za účelom zlepšenia starostlivosti o predčasne narodené deti/novorodencov/dojčatá a ďalších pacientov. Je však dôležité, aby podpora týchto programov a činností nebola vnímaná ako cenová úľava, odmena pre zvýhodnených zdravotníckych pracovníkov alebo ako stimul na odporúčanie, predpisovanie, nákup, dodávanie, používanie alebo predaj akýchkoľvek konkrétnych produktov alebo služieb. V súvislosti so všetkými grantmi a darmi poskytnutými podľa tejto časti je preto vypracovaná príslušná dokumentácia.
- b. Granty a dary sú v súlade so všetkými aspektmi príslušných kódexov správania.
- c. Granty a dary nie sú nijako viazané na používanie akéhokoľvek produktu zdravotníckymi pracovníkmi alebo ich inštitúciami.
- d. Pri poskytnutí grantu alebo daru je uzavretá písomná dohoda medzi poskytovateľom a príjemcom grantu alebo daru.

Dohoda:

- špecifikuje povahu, výšku grantu alebo daru a jeho účel (napr. vykonanie konkrétneho výskumného projektu);
- požaduje, aby príjemca jasne a verejne uviedol dar alebo grant a darcu tejto podpory (napr. pri publikovaní alebo prezentácii výsledkov výskumného projektu podporeného darom alebo grantom).

INTERAKCIA SO ZDRAVOTNÍCKYMI PRACOVNÍKMI TÝKAJÚCA SA ČINNOSTÍ V OBLASTI CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA

Účelom tejto časti je zabrániť tomu, aby boli zdravotnícki pracovníci neprimerane ovplyvňovaní pri výbere produktov, ktoré odporúčajú alebo predpisujú.

5.1 Celoživotné vzdelávanie v oblasti špecializovanej výživy a zdravotnej starostlivosti

- a. Činnosti v oblasti celoživotného vzdelávania nie sú podmienené povinnosťou odporúčať, predpisovať, nakupovať, dodávať, podávať alebo predávať akékoľvek produkty.
- b. Činnosti v oblasti celoživotného vzdelávania sú v súlade so všetkými relevantnými aspektmi príslušných kódexov správania, etických pravidiel alebo stanov zdravotníckych pracovníkov a ich inštitúcií.
- c. Ak sú činnosti v oblasti celoživotného vzdelávania organizované alebo financované priamo certifikovanými poskytovateľmi lekárskeho vzdelávania alebo v spolupráci s nimi v súlade s vnútroštátnymi a medzinárodnými pokynmi, organizátor alebo financujúci subjekt celoživotného vzdelávania:
 - i. zabezpečí transparentnosť pri podpore konferencií a kongresov zameraných na profesionálny rozvoj, vzdelávanie a odbornú prípravu zdravotníckych pracovníkov v súlade s kódexmi lekárskeho povolania a vnútroštátnymi právnymi predpismi;
 - ii. uzavrie zdokumentovanú dohodu s poskytovateľmi akýchkoľvek aktivít v oblasti celoživotného vzdelávania, aby sa zabezpečilo, že zverejní akýkoľvek konflikt záujmov (v akejkoľvek publikácii alebo prezentácii alebo voči cieľovej skupine akejkoľvek inej akcie), a to vrátane akejkoľvek spolupráce alebo inej finančnej podpory;
 - iii. prepláca zdravotníckym pracovníkom iba primerané cestovné, stravovacie, ubytovacie a registračné poplatky. Všeobecným pravidlom je, že výška úhrad nepresiahne sumu, ktorú by boli príjemcovia z radov zdravotníckych pracovníkov bežne ochotní sami zaplatiť; nevykonávajú sa žiadne platby ako kompenzácia zdravotníckym pracovníkom za čas strávený účasťou na činnostiach v oblasti celoživotného vzdelávania;
 - iv. neposkytuje platby jednotlivcom sprevádzajúcim pozvaných zdravotníckych pracovníkov (napr. manželom/manželkám, deťom alebo iným príbuzným), ani im neumožňuje účasť v žiadnej z aktivít alebo na občerstvení poskytovaných počas týchto aktivít, napr. pri prestávkach na jedlo alebo kávu, pokiaľ títo jednotlivci sami nezávisle nespĺnia podmienky oprávňujúce ich k nároku na úhradu týchto nákladov;
 - v. organizuje všetky činnosti v oblasti celoživotného vzdelávania na vhodnom mieste, ktoré napomáha vedeckým alebo vzdelávacím cieľom a účelu stretnutia; treba sa vyhnúť využívaniu extravagantných a okázalých miest konania;
 - vi. neposkytuje samostatnú zábavu alebo iné voľnočasové alebo spoločenské aktivity, ani za takéto aktivity neplatí.
- d. Signatári kódexu môžu zdravotníckym pracovníkom, ktorí poskytujú skutočné služby ako rečníci, prednášajúci alebo moderátori, platiť primerané poplatky (v kontexte domáceho trhu zdravotníckych pracovníkov) a preplácať drobné výdavky, vrátane cesty a ubytovania a to na základe písomnej zmluvy.
- e. Verejné použitie loga zdravotníckeho pracovníka alebo zdravotníckej organizácie a/alebo vlastných materiálov signatárov kódexu vyžaduje písomný súhlas zdravotníckeho pracovníka alebo zdravotníckej organizácie. Pri žiadosti o takéto povolenie je v písomnej dohode jasne uvedený konkrétny účel a spôsob použitia loga a/alebo vlastného materiálu.

5.2 Prehľad kategórií činností v oblasti vzdelávania v zdravotníctve a celoživotného vzdelávania

Na účely kódexu sú v časti obsahujúcej definície vymedzené a v nasledujúcich častiach podrobne popísané tieto tri kategórie:

- a. Kategória 1: Ďalšie vzdelávanie v zdravotníctve, ktoré zabezpečujú nezávislé organizácie opísané v časti 5.3.
- b. Kategória 2: Celoživotné vzdelávanie zabezpečené prostredníctvom spolupráce alebo partnerstva podrobnejšie vysvetlené v časti 5.4 nižšie.
- c. Kategória 3: Celoživotné vzdelávanie poskytované súkromným sektorom podrobnejšie vysvetlené v časti 5.5 nižšie.

5.3 Kategória 1: Ďalšie vzdelávanie v zdravotníctve

- a. Činnosti v oblasti celoživotného vzdelávania, ktoré poskytujú ďalšie vzdelávanie v zdravotníctve, môžu byť organizované alebo financované priamo certifikovanými poskytovateľmi lekárskeho vzdelávania alebo v spolupráci s nimi v súlade s vnútroštátnymi alebo medzinárodnými predpismi.
- b. Činnosti v oblasti celoživotného vzdelávania, za ktoré sú udeľované kredity, organizujú výhradne subjekty certifikovaných poskytovateľov, ktoré nie sú vlastnené ani ovládané signatármi kódexu.
- c. Signatári kódexu berú na vedomie, že ďalšie vzdelávanie v zdravotníctve je poskytované pod vedením a dohľadom akreditovaných poskytovateľov. Tí môžu zahŕňať lekárske spoločnosti alebo iné odborné spoločnosti, zdravotnícke organizácie, poskytovateľov vzdelávania alebo iné nezávislé zainteresované strany – s akreditáciou alebo bez akreditácie pre ďalšie vzdelávanie v zdravotníctve alebo trvalý profesijný rozvoj.

5.4 Kategória 2: Celoživotné vzdelávanie zabezpečené prostredníctvom spolupráce alebo partnerstva

- a. Celoživotné vzdelávanie zabezpečené prostredníctvom spolupráce alebo partnerstva medzi signatármi kódexu a nezávislými poskytovateľmi pod vedením odborných spoločností, zdravotníckych organizácií, poskytovateľov vzdelávania alebo iných nezávislých zainteresovaných strán. Ak takáto spolupráca existuje, spoločná písomná dohoda zdokumentuje:
 - i. ciele takejto spolupráce;
 - ii. štruktúru spolupráce;
 - iii. príslušné role a zodpovednosti zúčastnených subjektov a
 - iv. či je možné za akciu uznať kredity pre udržanie profesijnej akreditácie.
 - b. Program a obsah tejto činnosti v oblasti ďalšieho vzdelávania v zdravotníctve podlieha predchádzajúcej kontrole a schváleniu uznávaným nezávislým poskytovateľom.
 - c. Je uľahčená čo najobjektívnejšia výmena aktuálnych vedeckých poznatkov medzi zdravotníckymi pracovníkmi a odborníkmi.
-

INTERAKCIA SO ZDRAVOTNÍCKYMI PRACOVNÍKMI TÝKAJÚCA SA ČINNOSTÍ V OBLASTI CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA (POKRAČOVANIE)

5.5 Kategória 3: Celoživotné vzdelávanie organizované súkromným sektorom

Celoživotné vzdelávanie organizované súkromným sektorom, ako sú signatári kódexu, sa môže zameriavať na vzdelávacie potreby týkajúce sa ľudského zdravia a konkrétnych ochorení. Tieto činnosti môžu zahŕňať zdravotníckych pracovníkov, vedecké výbory a/alebo nezávislé vedecké a profesijné organizácie. Individuálnu a všeobecnú zodpovednosť a financovanie naďalej nesú organizátori týchto aktivít. Takéto udalosti:

- a. môžu používať názvy značiek produktov iba spoločne s vedeckými údajmi;
- b. neudelujú kredity na udržiavanie profesijnej akreditácie, pokiaľ nespĺňajú požiadavky stanovené v časti 5.4.

5.6 Vzdelávacie materiály pre zdravotníckych pracovníkov

Signatári kódexu môžu poskytovať vzdelávacie materiály zdravotníckym pracovníkom okrem iného na lekárske konferenciách. Tieto materiály sa zaoberajú najnovšími poznatkami výskumu, pokynmi na liečbu a nutričnými intervenciami v konkrétnych prípadoch. Tento druh materiálov by mal byť užitočný pre zdravotníckych pracovníkov, ktorí si chcú udržať prehľad o najnovšom vývoji v oblasti výživy. Z toho dôvodu:

- a. Vzdelávacie materiály obsahujú vyhlásenie, že sú určené len na použitie zdravotníckymi pracovníkmi.
- b. Vzdelávacie materiály nie sú prezentované spôsobom, ktorý by zdravotníckych pracovníkov odrádzal od toho, aby ošetrovujúcim osobám odporúčali dojčenie.
- c. Vzdelávacie materiály nie sú zavádzajúce a sú vyvážené, presné, podložené spoľahlivými vedeckými poznatkami a v súlade s platnými právnymi predpismi.
- d. Vzdelávacie materiály môžu obsahovať názov konkrétnej spoločnosti, ktorá produkty uvádza na trh.
- e. Konkrétne informácie o produktoch vo vzdelávacích materiáloch (vrátane názvu značky) sú určené iba zdravotníckym pracovníkom, u ktorých možno dôvodne predpokladať potrebu konkrétnych informácií alebo záujem o ne (napríklad pre použitie v klinických štúdiách).

5.7 Produkty k odbornému hodnoteniu v oblasti počiatočnej dojčenskej výživy a potravín na osobitné lekárske účely určené pro dojčatá

- a. Produkty na odborné hodnotenie v oblasti počiatočnej dojčenskej výživy a potravín na osobitné lekárske účely určené dojčatám môžu byť zdravotníckym pracovníkom poskytnuté len za tým účelom, aby sa zdravotníckymi pracovníkmi oboznámili s produktom alebo receptúrou, a pokiaľ je to relevantné, najmä v prípade potravín pre osobitné lekárske účely určené dojčatám, získali skúsenosti s účinnosťou, vrátane hodnotenia vhodnosti, tolerance, prijateľnosti a klinickej odozvy. Produkty na odborné hodnotenie nie sú určené na opakovanú alebo dlhšiu konzumáciu dojčatám. Distribúcia produktov na odborné hodnotenie je prísne obmedzená, pokiaľ ide o pravidelnosť a množstvo, aby sa zabránilo nadmernému pridelovaniu produktov na odborné hodnotenie určitému zdravotníckemu pracovníkovi.
- b. Produkty na odborné hodnotenie nesmú byť distribuované zdravotníckym pracovníkom, s cieľom odradiť ošetrojúce osoby od podávania materského mlieka dojčatám.
- c. Signatári kódexu neposkytujú produkty počiatočnej dojčenskej výživy a potraviny na osobitné lekárske účely na odborné hodnotenie priamo širokej verejnosti, vrátane tehotných žien a matiek dojčiat.
- d. Produkty na odborné hodnotenie nie sú distribuované zdravotníckym pracovníkom ako stimul na nákup alebo ďalší predaj alebo na odporúčanie konkrétnej značky produktov. Na produktoch sa uvádza označenie „vzorka na odborné hodnotenie“ alebo „nie je určené na ďalší predaj“ alebo akékoľvek obdobné upozornenie, okrem výnimočných situácií, keď si v kontexte súvisiacom s konkrétnym pacientom alebo konkrétnym klinickým stavom musí zdravotnícky pracovník vyžiadať núdzovú dodávku alebo prístup k potravine na osobitné lekárske účely určené dojčatám na účely odborného hodnotenia.

- e. Všetka distribúcia produktov na odborné hodnotenie sa uskutoční v reakcii na žiadosť zdravotníckeho pracovníka. Signatári kódexu zdokumentujú množstvo dodaného produktu na odborné hodnotenie a zdravotnícky pracovník musí potvrdiť, že:
 - i. produkt na odborné hodnotenie v oblasti počiatočnej dojčenskej výživy požadoval s cieľom lepšie sa zoznámiť s produktom alebo receptúrou;
 - ii. požadovaný produkt na odborné hodnotenie v oblasti potravín na osobitné lekárske účely určené dojčatám slúži výhradne na účely hodnotenia tolerancie, prijateľnosti, účinnosti, vhodnosti, resp. klinickej odozvy;
 - iii. zdravotnícky pracovník si je vedomý povinností stanovených príslušnými právnymi predpismi danej krajiny;
 - iv. produkt na odborné hodnotenie v oblasti počiatočnej dojčenskej výživy alebo potravín na osobitné lekárske účely určené dojčatám nie je poskytovaný ako stimul na nákup alebo ďalší predaj alebo odporúčanie konkrétnej značky produktov a
 - v. poskytnutý produkt na odborné hodnotenie v oblasti počiatočnej dojčenskej výživy alebo potravín na osobitné lekárske účely určené dojčatám nesmie zdravotnícky pracovník alebo jeho zamestnanci ďalej predávať alebo brať pre osobnú potrebu.
- f. V prípade žiadostí o odporúčanie v osobných zdravotných záležitostiach týkajúcich sa dojčiat sa žiadateľovi vždy odporúča, aby sa obrátil na zdravotníckeho pracovníka. Nikdy nie sú poskytované lekárske rady týkajúce sa konkrétneho dojčaťa. Je povolené odpovedať na otázky týkajúce sa zloženia a prípravy produktu.

5.8 Dodávky počiatočnej dojčenskej výživy do zdravotníckych zariadení

- a. Dodávky počiatočnej dojčenskej výživy zdravotníckemu zariadeniu sa vykonávajú iba do zdravotníckeho zariadenia a na jeho žiadosť a v súlade s fakturačným a platobným postupom zdravotníckeho zariadenia.
- b. Dodávky počiatočnej dojčenskej výživy do zdravotníckeho zariadenia sú poskytované v množstve určenom zavedeným postupom ako primerané a určené na primárne použitie v žiadajúcom zdravotníckom zariadení iba pre dojčatá, ktoré podľa lekárskeho odporúčania musia byť počas svojho pobytu v zdravotníckom zariadení vyživovaní dotknutými produktmi.
- c. Dodávky počiatočnej dojčenskej výživy do zdravotníckeho zariadenia nie sú poskytované ako stimul pre zdravotníckych pracovníkov, ani nie sú spojené s inými zdravotníckymi pracovníkmi určenými stimulmi na nákup alebo používanie konkrétnej značky produktov, či na nákup alebo používanie iných produktov ponúkaných tým istým darcom alebo dodávateľom bez ohľadu na to, či tieto ďalšie produkty patria do pôsobnosti tohto kódexu správnej praxe.

INÉ ZMLUVNÉ SLUŽBY

Pri uzatváraní skupinových alebo individuálnych zmlúv so zdravotníckymi pracovníkmi alebo zdravotníckymi organizáciami ako konzultantmi v súvislosti so službami, ktoré inak nespádajú do rozsahu pôsobnosti tohto kódexu správnej praxe, ako je prednášanie alebo predsedníctvo na zasadnutiach, účasť v lekárskech/vedeckých štúdiách, klinických skúškach alebo školiacich službách, účasť na zasadnutiach poradnej rady a účasť na prieskume trhu, pokiaľ takáto účasť zahŕňa odmenu a/alebo ubytovanie či pohostenie, sú splnené tieto podmienky:

- 6.1 Tieto služby sú poskytované za účelom podpory zdravotnej starostlivosti, výskumu alebo vzdelávania a nepredstavujú stimul na odporúčanie, predpisovanie, nákup, dodávanie, používanie alebo predaj konkrétnych produktov.
- 6.2 Písomná zmluva, ktorá je uzavretá pred začatím poskytovania služieb, špecifikuje povahu služieb, ktoré majú byť poskytnuté, sumu a spôsob platby za tieto služby.
- 6.3 Vo všetkých svojich verejných písomných alebo ústnych vyjadreniach o záležitosti, ktorá je predmetom zmluvy, poskytovatelia služieb deklarujú, že sú konzultantmi určitej spoločnosti. Poskytovatelia služieb o svojej zmluve o poskytovaní služieb informujú svojho zamestnávateľa alebo spĺňujú príslušné požiadavky právnych predpisov. Táto povinnosť je stanovená v písomnej zmluve.
- 6.4 Počet poradcov a rozsah služby nie je väčší, než je primerane potrebné na naplnenie určenej potreby a odmena za služby odráža reálnu trhovú hodnotu poskytovaných služieb.

PRAVIDLÁ PRE INFLUENCER MARKETING

Signatári kódexu pri propagácii svojich výrobkov môžu využívať tiež spoluprácu s influencermi.

Ide o formu marketingu, v rámci ktorej si zadávateľia/objednávateľia dohodnú platenú alebo barterovú spoluprácu prostredníctvom marketingových kanálov influencera (sociálne siete, webové stránky, blogy, videá, podcasty, atď.) Reputácia, povedomie a mediálna prezentácia influencera pomáha zadávateľom pri propagácii, zlepšovaní imidžu ich značky alebo produktov, prípadne pri podpore predaja produktov v súlade s platnou legislatívou.

Objednávateľom je podnikateľský subjekt, väčšinou mediálna alebo reklamná agentúra, ktorá komunikuje s influencerom v mene zadávateľa a je priamym objednávateľom reklamy. Objednávateľom môže byť aj zadávateľ, pokiaľ je sám priamym objednávateľom platenej spolupráce s influencerom.

Tento kódex sa vzťahuje na všetok reklamný obsah vytvorený alebo šírený prostredníctvom internetu v rámci alebo v súvislosti s platenou spoluprácou signatárov kódexu s influencermi.

Etické pravidlá a postupy influencerov v rámci spolupráce

- a) transparentnosť v označovaní vzťahu k zadávateľovi, značke alebo produktu, označenie musí byť viditeľné a jasne komunikované vo všetkých reklamných/sponzorovaných výstupoch. Označenie by malo byť zreteľné hneď na prvý pohľad, teda i pred kliknutím na príspevok pre rozbalenie dlhšieho textu.

Influencer nesmie pri vytváraní a šírení obsahu v rámci platenej spolupráce využívať nasledujúce **praktiky**:

- a) klamať o svojich skúsenostiach s produktom alebo úmyselne zamlčať dôležité skutočnosti týkajúce sa produktu
- b) využívať obsah vytvorený tretou osobou bez súhlasu nositeľa práv k tomuto obsahu
- c) propagovať zdravotné účinky produktov
- d) influencer je povinný riadne a včas reagovať na otázky a podnety objednávateľa

- e) influencer postupuje v súlade s platnými právnymi predpismi danej krajiny, v ktorej obsah šíri

Postupy a pravidlá pre objednávateľa v rámci spolupráce s influencerami

- a) objednávateľ má povinnosť oboznámiť influencera s týmto kódexom
- b) objednávateľ poskytne influencerom všetky podstatné informácie o produktoch, ktoré má influencer propagovať a ktorých neposkytnutie môže mať podstatný vplyv na plnenie povinností influencera
- c) objednávateľ sa zdrží platenej spolupráce s influencerami, ktorí v rámci svojich komerčných aktivít postupujú v rozpore s týmto kódexom a platnou legislatívou danej krajiny, kde informácie šíri
- d) odporúča sa, aby objednávateľ pred začatím spolupráce s influencerom uzavrel zmluvu o spolupráci, v ktorej sa influencer zaviazuje k striktnému dodržiavaniu kódexu a pravidiel z neho vyplývajúcich

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Tento kódex je platný od 1. augusta 2024.
2. Tento kódex v plnom rozsahu nahradzuje Pravidla týkajúce sa propagácie a distribúcie počiatkovej dojčenskej výživy, ktorá musí byť rešpektovaná výrobcami a distribútormi dojčenskej výživy prijatými v rámci spolupráce Sekcie pre detskú výživu SZZV dňa 10.04.2014 a Kódex správania Medical Detailing reprezentanta v ČR a SR prijatý členmi SZZV dňa 10.04.2014.
3. Do 6 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti kódexu sú signatári kódexu, ktorí sa zaviazali k tomuto kódexu, povinní o existencii kódexu informovať všetky dotknuté subjekty v rámci svojej činnosti, ktorých sa kódex týka.
4. Tento kódex je možné dopĺňať a meniť prostredníctvom novelizácií jednotlivých ustanovení, ktoré schvaľujú signatári kódexu.
5. Zmeny nadobúdajú platnosť a účinnosť dňom ich schválenia signatármi kódexu.
6. O zmenách v kódexe sú signatári kódexu povinní náležite informovať všetky dotknuté osoby, ktorých sa zmena v kódexe týka.